

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogorske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrť leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za sljake vojna znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrťstopenjske peti-vrste 6 kr., če se oglasilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se ne vržejo v odpadke. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovodno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 18. maja. Rusi so pri San-Stefanu napeljali 40 težkih kanonov dva kilometra od turških linij proč in delajo mala premikanja naprej proti Bujukderi. Turki so neke previdnostne naredbe storili, da ne bi bili iznenadejani.

London 18. maja. „Daily News“ poroča iz Carigrada, da se ministerski svet posvetuje o ruskih terjatvah, glede izpraznenja turških tvrđjav, odpravljenja turškega taborja pri Maslaku, in zasedenja Bujukdera, in meni, da se porta najbrž ne bode udala.

Pariz 18. maja. „Republique française“ pravi, da je rešitev, kakoršno je Šuvalov dosegel, najboljša, ker zadovoljuje željam Anglije in zapadnih držav, in kaže pri ruskej vladi zmernost. Rusija stopi zopet (!) v evropski koncert, ker potrebnim pogojem kongresa pritrjuje. Mišljenje ruskega dvora je ugodno poročstvo za izid kongresa. (Francoski Gambettovci naj bi prej mislili, kako bodo oprali svoj tepeni hrbet in nazaj dobili, kar so jim Nemci odplenili, predno tako nesramno protektorsko z viška o Rusiji govoré. Ur.)

Pariz 17. maja. Iz Peterburga poroča „Corr. Havas“: Videti je, da se je grofu Šuvalovemu posrečilo, carju dokazati, da je v interesu Rusije večino onih odstopkov privoliti, ki jih Anglija želi. Vsled tega se zdi, da je shod kongresa gotov, akopram so v Carigradu nastale zaradi izpraznenja tvrđjav zopet težavnosti.

V spomin velicega narodnega moža.

Čehi so v sredo 15. t. m. imeli v Pragi veliko narodno slavnost, katere se je udeležila jako ogromno velika množica ljudij: postavljali se je namreč spomenik češkemu buditelju, osnovatelju in prvobornu nove češke literature, Josipu Jungmannu. Rieger je slavnostni govor govoril. Njegove besede o Jungmanu veljajo tudi o naših slovenskih buditeljih in pisateljih, njegovi izreki o češkem narodu veljajo tudi o slovenskem. Dejal je:

„Mi praznujemo narodno svečanost, svečanost hvalečnosti celega naroda. Spomenik smo postavili; mož, ki smo ga tako poslavlili, nij bil niti mogotec tega sveta, niti velik vojskovedja, bil je skromen učenjak, bil je samo gimnazijalni profesor. Ali ta mož je bil velik dobrotnik našemu narodu.

„Gospoda in prijatelji! Od nekdanj so kratkovidni ljudje, duševni krti, moč ideje preniško cenili; tako je bilo tudi pri nas. Ko so Jungman in njegovi prijatelji zavzeli se našega naroda in zapuščene naše literature, mislili so ljudje te vrste, delovanje teh mož z

zaničljivo besedo „ti besedarji“ obsoditi... Ali mi smo videli, da so ti možje apostoli ideje, mi smo videli, kako so navdušeni za idejo naravnega izobraženja, povzdignjenja in brambe narodnih pravic našega naroda, in borili so se brez samoprida, požrtvovalno, ne glede na psovavanja, proganjanja in mučeništva.

„Ti možje so našli naš narod v obupnem stanju, bil je brez zavesti in moči, brez zavedanja narodne časti, brez izobraženja, v pravej duševnej in materialnej bedi. Ali oni niso obupali, oni se naroda niso sramovali, zavzeli so se zanj s celo svojo močjo. Kajti bili so navdani z ljubeznijo do tega naroda. Oni so vedeli, kako velike stvari se v življenji človekov in narodov dovršujejo z materinim jezikom. Oni so znali, kako velika moč je onim v roke dana, ki so pripravljeni narode voditi, in ki znajo z narodom očeti jezik govoriti...“

„Jungman je ljubil svoj narod in je delal celo svoje življenje samo za ta narod: v šoli, v življenji, v pismu in besedi, v učenem društvu in v popularnem spisu, in v leposlovji z izvrnimi deli, kakor tudi s prevodi klasičnih del.“ —

Rieger je govoril potem še obširneje o Jungmanovih zaslugah za Čeha in Slovanstvo sploh ter nazadnje izročil spomenik praškemu mestu.

Potem je bil velik obed, katerega se je udeležilo 300 čeških odličnjakov. Prvo napitnico je tudi tu napil dr. Rieger in rekel: „Tako velik narod, kakor je naš, ki se naslanja na najmočnejši slovanski narod, kateri v zadnjem času tako z močno roko posega v zgodovino ljudstev, nema vzroka bati se za svojo bodočnost. A nij dovolj, da se oslanjamo na bratovski narod, mi moramo tudi sami delati, ker nismo še to, kar bi imeli biti. Če gledamo 50 let nazaj, vidimo, da smo vendar nekaj, in kar smo, imamo se svoje literature zahvaliti... Če smo tudi neoficijalen narod, če prav nemamo še veljave, katera nam gre, nemamo se tega sramovati, ker, kar smo, to smo z lastnim delom. Obupavati zato ne smemo. Če so kateri mej vami, ki vam malosrčno kličejo: „mi ginemo!“ obrnite se proč od njih, ker oni vam jemljejo moč in samozaupanje... Izrek: „Narodi ne poginejo, dokler njih jezik živi,“ zasluži zlat izrek imenovan biti. Kdor tuj kruh je, ta ne more nikoli svoj gospodar biti.“

Izseljevanje naših ljudij v Ameriko.

Izpod Nanosa 16. maja. [Izv. dop.]

Dan za dnevom vidimo tu pri nas več ali manj v praznično oblečenih mož sem ter tja hoditi ali pohajkovati. Tujec bi si morda

misllil, da imamo vedno zaljubljene dneve ali praznike, ali pa, da smo toliko premožni, da moremo v dobri obleki brez dela ob delavnikih okrog postopati. A kako bi se varal oni, ki bi to misllil; kajti tu je ravno nasprotno; dostikrat so nam še celo potrebne nedelje preveč, blagostanje nam je pa skoro neznana reč, namesto tega je ubožstvo in beda pri nas doma. Znamenje temu so ravno ti, ki zdaj praznično oblečeni pohajkujejo, ter se, v svojej pravičnej obupnosti, v Ameriko odpravljajo.

Ves trud odgovarjanja izselitve je brezvspešen, bob ob steno. Le malo se jih je, pa morda le začasno, dalo pogovoriti, da ostanejo še tukaj. Ogromna večina, katera dobiva dan za dnevom več privržencev, je pa trdna v svojem namenu, ter odločna za izselitev. Kdor pozna žalostne naše razmere, ta se gotovo temu čudil ne bode, da je vse ljudstvo tako nekako obupano. Razvidno je pa tudi, da se v naših krajih nemamo tako hitro boljšega nadejati, in ravno to nagiba našega pridnega ratarja k odločitvi, sigurno težavni, a primorani izselitvi v ptuje, daljne, in Bog zna, kake kraje.

Kakor sem uže enkrat v svojem dopisu v „Slovenskem Narodu“ omenil, je našemu zdanjemu in bodočemu slabemu stanju krivo slabo gospodarstvo, naj si bode od gospodarjeve ali posestnikove strani, kakor i od — slabega gospodarstva od zgoraj.

Naš kmet nij zadosta, ali le malo večš umnega gospodarstva in kmetijstva. Pa če bi to tudi popolnem bil, ne mogel bi svojega dobrega ter koristnega namena izvršiti in dogotoviti; primanjkuje mu pri sedanjih okolišnih potrebne materialne, in vsled tega, tudi duševne moči. Neprenosljivo velika bremena, slabe letine, slabe kupčije, bolezni, druge nezgode in nesreče, vse to nas tlači in ovira, da si z vso dobro voljo ne moremo nič več opomoči. Zato se razlega žalostni klic: V Ameriko!

Naš kmetič nema denarja za davke izplačati, terja se ga pa mesec za mesecem, ter se mu, ako ima še kak rep v hlevu, vedno rubi in ceni, dokler naposled še to, lastnovoljno ali pa po volji družih, proda. Na ta način postane kmet vojak brez orožja. Ali more tak, brez potrebne živine in brez gnoja živeč gospodar, kedaj dobre letine nadejati se in te pričakovati? Ne! Kajti slabo, pomanjkljivo in površno obdelano polje, ne more v najboljših krajih in letinah dosti prnesti ali roditi, posebno pa v našem kraju ne, kjer je zemlja tako pusta, da brez gnoja niti plevel neče rasti. Kdor ima potrebno živino in tudi še kak krajcar, morda vsled kakega srečnega podedovanja, ta tudi teško pravilno in dobro obdeluje svoje posestvo, če tudi to

razume, vsled pomanjkanja dobrih delavcev. Jedni, in teh je precej dosti, so vojaki, drugi pa v mesta silijo, da si tam kako službo dobodo, ter si tako poskušajo bolje živeti, kakor bi pa doma, kjer je toliko pomanjkanja; zopet tretji imajo dovolj dela doma, no, povsodi so pa tudi taki, ki radi brez dela in truda žive in to največ s tatvino in lenobnim beračenjem.

Zaradi tega je torej pri nas vse nekako zanemarjeno in pa tudi obupano. Človek v nesreči in bedi pa sladkim obljubam rad veruje. Taki so tudi naši Amerikanci.

Meni se zdi, da se bode od tukaj dosta naroda v Ameriko preselilo, kajti v to bode ljudstvo primorano. Mnogo jih je uže svoje imetje poprodalo, drugi še vedno prodajejo. Tem torej družega ne ostaje, nego izselitev.

Ali se vlada za to briga? Ali pomisli, kakih nasledki morejo nastati? Ali je dobro, če jo davkoplačevalci in vojakov-dajalci zapuščajo? Ali kaj kdo skrbi za te, ki še hočejo ostati, in za te, ki se odpravljajo? (Odgovore na ta vprašanja smo morali izbrisati, g. državni pravdnik bi jih ne hotel prav umeti. Ur.)

Denes, tako vsaj dopovedujejo, šlo je več teh novih slovenskih Amerikancev v Trst, da tam zadatje nekemu konzulu dajo zaradi parobroda, ki bode v Trst po nje prišel, da jih prepelje morda v boljše kraje in dežele, morda v pogin, vsakako pa nikdar-videti milo rodno zemljo!

H koncu še to: Če res misli avstrijska vlada Bosno, rodovitno in opustošeno Bosno zasesti, kakor se zmirom in zmirom po vseh novinah piše, — naj bi to vsaj kmalu storila, da bi mi mogli naše izseljevalce pregovoriti, naj ne hodijo v daljno Ameriko, ampak rajše mej brate v Bosno, kjer bodo ostali z nami vred pod istim cesarjem in bodo vendar imeli kje kruha dovolj pridelati si.

Našim ljudem po Notranjskem pa bodi klicano: potrpite še malo, malo, ne prenažite se, ne selite se iz ljube, če prav res trde in revne domovine, ako vam je ikako še mogoče! Morda so vendar boljši časi bližje nego si mislimo!

Nov avstrijski program v orientalnem vprašanju

prinaša v dopisu z Dunaja Bismarkovo glasilo „Nordd. Allg. Ztg.“ Rusija hoče, pravi se v tem programu, s sanšefanskim dogovorom ustvariti slovansko-narodne srednje države, katerih vrhovno vodstvo bi jej samej ostalo. Anglija jadra mej vrstami Salisburyjeve note naravnost na gibraltariziranje, morda osvojenje Dardanel in Bospora in ob enem na to, da organizira tretjino celega balkanskega poluotoka v grško državo v velikosti pol Pruske, katere vrhovno vodstvo bi zopet Angleškej pripadalo. Le Avstro-Ogerska dozda avtentično nema nič družega nego voljo, na evropskem kongresu varovati svoje interese. Sistema moraličnih, trgovsko-političnih osvojenj na balkanskem poluotoku in do Črnega morja je z najnovejšo zgodovino daleč zadaj ostala.

Kakor stoje stvari v tem trenutju, možna sta le dva pota, po katerih mora avstrijska monarhija svoje interese na iztoku v resnici varovati: ali ponovljenje in popolno preustvarjenje Turške, ali pa celotno njeno zasedenje od strani Avstrijske. Naj ukrene Avstrija jeden ali drugi pot, ofenzivnej vojski proti celej vrsti držav, pred vsem pa ofenziv-

nej vojski proti Rusiji se ona ne more izogniti. Z ozirom na politični konec takove vojske, morala bi Avstrijska zasesti cel balkanski poluotok, izgnati bi morala rusko armado iz Rumunske, pot nazaj jej popolnem zapreti, vzeti bi morala Ruskej oni del dežele, ki leži od Akjermana čez Odeso do Nikolajevga, in to stalno obdržati. Ruske luke morala bi Avstrijska blokirati; zatreti morala bi Rumunsko, Srbsko, Črnogoro in Grško; bojevati bi se jej bilo celo proti Angleškej, ker ta ne pusti drugej državi gospodstvo čez Turčijo nego le sebi. In Nemčija? Dne 27. febr. 1871 brzojavil je nemški cesar ruskemu carju: „Nikdar ne bode Pruska pozabila, da se mora Vam zahvaliti, da se vojska nij še dalje razširila.“ Tudi Bismark nij sentimentalen, a dejal je 19. februarja t. l.: „Ne moremo prejemati odgovornosti, da bi opustili gotovo uže stoletja izkušeno prijateljstvo Rusije.“ Ne le z Rusijo bi se bilo Avstriji vojevati, nego tudi z oproščenimi turškimi deželami, proti Turškej samej, proti Angleškej in koncem tudi proti Nemškej, ako bi hotela si Turško osvojiti ali zopet oživeti. Vidi se — da po teh potih nij možno Avstriji svoje interese varovati si.

A moči, narava, zgodovina in najslednja prošlost kažejo iz teh navedenih ekstremov, srednjo pot. Pred razrušenjem Turške hotela je Avstrija Turčijo moralično, trgovinsko politično osvojiti po trgovskih in colnih konvencijah. To naj se zdaj razširi. Naj se oni deli razsute Turčije kateri bi vpljivali na naše iztočne interese, mesto trgovinsko, v bodočnosti politično z Avstrijsko združijo. —

Napredujoči razvoj stvari v orijentu je protiven, vsakej daljnjej nedelavnosti avstrijske države. Turčija je razbita, in Rusi stoje pred Carigradom. Angleška oklopna flota se je polastila Dardanel in marmarnega morja, in se nij za proteste portine nič zmenila; ona preti Bosporu, in angleški vojaki hočejo se vzhodnega nabrežja bosporskega ter Galipolja polastiti. Vsi trije, Turška, Angleška in Ruska razdrobili so nagodbo od leta 1856.

Tedaj zahtevajo avstrijski interesi, da nastavimo jedno armado v vzhodnej Gališkej, jedno na Sedmograškem, v Banatu, jeden od del v južnej Dalmatinskej, da zasedemo Bosno, Hercegovino in vse one turške pokrajine mej jadranskem in egejskim morjem s demarkacijami: na jugu: od valonskega zaliva čez Olimp do solunskega zaliva; na vzhodu: od vzhodne srbske meje južno ob Karasu reki (v starem veku: Strimon) do orfanskega zaliva; Avstrijska mora na albansko nabrežje odposlati oddelek oklopne flote kakor tudi na macedonsko nabrežje (Solun, Orfano.)

Ob enem skleniti bi se morale vojne brambene konvencije; organizovati morale bi se Srbija, Rumunska, Črna gora, in vsi oni deli, ki se bodo še od Turčije odločili, v zvezo skupnih držav po izgledu Nemčije. Deli, ki se bodo še od Turčije odločili, naj se po dogovoru zvežejo trajno ali s Srbijo, ali s Črno goro, ali Rumunsko, ali naj ostanejo samostalni člani te zveze.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. maja.
Na **Dunaji** je bil 15. t. m. ministerski svet, v katerem so se baje zjediniili, da bodo

delegacije precej sešle se, kakor brž dobodo ogerski ministri časa, da morejo zopet na Dunaj priti. To se utegne uže ta teden zgoditi in grof Andrassy bode torej priliko imel, želji Giskrovcev ustreči in povedati, zakaj bode potreboval onih 60 milijonov kredita. Magjari so ta kredit uže predvčeranjem privolili v svojej zbornici, a še celo opustili predloženi pristavek, da se ne sme porabiti za okupacijo Bosne, a samo v zvezi z nasprotniki Rusije v porazumu!

Vnanje države.

Iz **Peterburga** se poroča v „P. C.“ da se predlogom Šuvalovega upirajo veljavne osebe v Peterburgu, a da se ima kaka sprava z Angleško še za mogoče. Oficijalni listi molče in sicer baje zaradi tega, da novinarska polemika ne spridi in moti tega, kar se je dozda naredilo. „Golos“, ki je zadnje dni močno vojevito pisal, izgubil je (začasno) pravico javnega prodajanja. Zdravje Gorčakovega je bolje.

Pred **Carigradom** je, kakor se v „Times“ poroča z veliko žalostjo, rusko vojno pololenje tako, da Rusi lahko prav v kratkem času zasedejo Carigrad. Ako se bode torej Turčija še dolgo ustavljala, sčistiti trdnjave Šumlo, Varno in Batum, bode general Tottleben potrpljenje s turško špekulacijo na angleško pomoč izgubil.

Iz Carigrada se v „Pol. Corr.“ poroča, da je ruski poslanik Labanov bil prišel v Sanšefano in tam dolgo s Tottlebnom konferiral.

Nemški „Reichsanzeiger“ prinaša sledeče pismo cesarja Vilhelma na Bismarka: „Delo jednega človeka, ki je pravi pot zgrešil in kateri je hotel meni življenje vzeti, katero mi je milostivi Bog tako dolgo čuval, dalo je povod k jako mnogoštevilnim izjavam zvestobe in udanosti do mene, ki so me globoko genile. Ne samo iz vsega Nemškega, temuč mnogo tudi iz inostranstva, od oblastnij, društev, korporacij, privatnih osob vseh življenskih krogov in vseh starostij mi je bilo dokazano, da je srce naroda pri njegovem cesarji in kralji, ter dobro in slabo z njim čuti. Isti čut sem tudi tukaj v vsacem očesu bral, v katero sem po onem dogodku pogledal, in jaz sem res globoko in toplo zadet od vrednega in povzdigujočega čina, kako mi je prebivalstvo berlinsko svoje sočutje izkazalo. Jaz želim, da bi vsak, ki mi je svoje sočutje izrazil, tudi vedel, da je s tem mojemu srcu dobro storil, zato vam ukazujem predstojajo objaviti.“

Domače stvari.

— (Ostrupljenje po plinu.) Poroča se nam: Na tukajšnjem kolodvoru so šli trije delavci predsinočnjem v magazin spat. Eden ugasne plinovo svečavo, a menda uže ne privije dovolj močno petelinčka na gaznej cevi. Utrujeni delavci pospé, plin izhlapije iz cevi in napolni cel magazin, ter omami speče tako, da se je težko eden probudil, ko jih je prišel pred vlakom tovariš klicat, a je kmalu zopet padel; druga dva sta bila omotena in ju je poklicani zdravnik težko k življenji spravil. Izpuhnelo je baje okolo 100 kub. črevljev plina. Sreča je, da nij nihče bil z lučjo prišel v magazin.

— (Umrl) je tu penzionirani general-major v. Hofbauer, 54 l. star.

— (Z družega nadstropja) z velikega viška je predvčeranjem v Frelihovej hiši padel mal dečko, sicer po padci omedlel, a se nič nevarno poškodoval. — V norišnici v Studencu pak je neka baš pripeljana omikanim stanovom pripadajoča blazna žena iz Trsta, skočila z okna družega nadstropja na tla, samo v 1 črevelj globoko vodo, a se tudi nij nič poškodovala. Ker je Studenec le za mirne blazne, odpeljali so jo precej v Gradec.

— (Deželni odbor) je v seji 11. t. m. pritrdil, da se v Kranji napravi za dekleta

poseben četrti razred ljudske šole s 500 gld. letne plače za učiteljico.

— (Ošpice.) Deželna vlada razglašala, da je bolezen ošpice, ki je od 30. jan. t. l. v Novem mestu razsajala, s 30. aprilom ponehala. Zbolele je bilo — pri 2068 mestnih prebivalcih — 249 (3 ženske in 246 otrok), umrlo je 5 otrok.

— (Matičnega „Letopisa“) prideta 1. in 2. snopič skupno na svitlo koncem meseca junija, ker je bil občni zbor Matice slovenske, pri katerem se je sklenilo izdavanje „Letopisa“ v 4 snopičih, še le sredi meseca februarja in baje nij bilo moči 1. dela na svitlo dati že meseca marcija.

— (Iz občnega zbora katoliške rokodelske družbe) poroča „Slov.“, da je imela družba 44 udov iz vrste rokodelskih, učencev pa 60 do 70. Poduk so v družbi delili g. predsednik Janes Gnjezdca, podprednik Anton Dolinar, g. Keržič in inženir gosp. Čermak (v risani), učencem pa g. Gnjezdca in o. Angelik Hribar (v petji).

— (Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.) Dne 16. maja dopoldne je bilo obravnavanje zoper Jero Skumač iz Zgoranjega grabna pri Radovljici, ker je bila dolžna da je 4. marca t. l. svoje lastno dete umorila in v kleti zakopala. Zatoženka sama vse pripozna. Bila je torej od porotnikov kriva izpoznana ter od sodcev na 4 leta ječe obsojena. — Popoldne je bil pred porotniki Janez Škrjanec iz Graslupljega, ki je bil ropa obdolžen. Zagovarjal ga je dr. Zarnik. V zatožbi se pravi, da je Škrjanec 7. marca t. l. svojega prijatelja Bršana, s katerim sta bila na semnji v Zalogu, ko sta šla od vina domov, napal, ob tla vrgel, ter mu denarno listnico, v katerej je bilo 84 gold., po sili vzel. Škrjanec taji. Po dolgej obravnavi izpoznalo je sodišče Škrjanca za krivega, ter ga obsodilo na 5 let teške ječe.

— (Starinsk zlat prstan) je našel kmet v Žabnici pri Trbiži blizu ceste. Prstan je iz čistega zlata, debel, a oline malo, tako, da se komaj na možki mazinec spravi. Vreden je po zlatu kaci 6 cekinov, učenjaki sodijo, da je iz stare keltske dobe.

— (Učiteljsko društvo za slovenski Stajer) ima 11. junija v Ljutomeru občni zbor. Program priobčimo prihodnjič.

— (Razpisani) ste pri okrožnej sodnji v Celji dve službi adjunktov do 23. maja. Zahteva se znanje slovenščine. — V Hrastniku je razpisana služba poštarja in telegrafskega opravitelja.

— (Morilec svojega očeta.) Devetnajst let stari Josip Lajh se je imel te dni pred porotniki v Celji zagovarjati, ker je svojemu očetu dal vjed arzenika ali mišnice, tako, da je 7 dnij po povžitku tega strupa umrl. Porotniki so ga krivega izpoznali in obsojen je bil na 18 let teške ječe.

— (Iz Dalmacije) se nam piše: K nekaj sodnji v Dalmaciji pride po svojem oprasku kmet z hribov. Ko stopi v zaznamovano mu pisarno, išče sodnika pa ga najti ne more, ter gre zopet ven, in povpraša še enkrat, kje bi sodnik pač bil. Sluga mu zagotavlja še enkrat da je v pisarni. Naš kmet gre še enkrat noter, in tu izza mize pogleda glava uradnikova. Slednji je bil namreč grabast in majhen ter zarad tega skrit za mizo, da ga kmet prvi pot nij mogel videti. Ko ga zagleda zdaj, stopi k njemu ter ga povpraša. „Mali! kdje Ti je čača!“ Kakor so

menda vsi pritlikovci ali eni majheni ljudje radi razžaljeni, ako se o njihovej malosti ali konstituciji govori, bil je tudi ta uradnik, in naš ubogi kmet je moral na 24 ur v temnico.

Razne vesti.

* (Nevarnost potovanja nekda in dandenes.) Tudi mej našim ljudstvom je zelo razširjena misel, da je potovanje mnogo bolj nevarno, odkar vozi železnica namesto uprežene živine. Zlasti stari ljudje, vsak „laudator temporis acti“, pripovedujejo o „zlatih starih časih“, češ, kako varno se je tedaj vozilo, in — kako počasi! Nij še baš davno, kar smo v Ljubljani pokopali znanega in spoštovanega, da-si originalnega moža, katerega živ krst nij mogel pripraviti, da bi se bil na železničnem vozil; jedensamkrat se je bil očanec neki peljal iz Ljubljane do Zaloga, samo, da bi izkusil, kako da je ta vražja stvar — potem pa nikdar nikoli nikamor več: vrnil se je iz Zaloga peš! Pa je čisto od več ves ta strah pred „lukamatijo“! Francoski statistik Gardiaux je namreč dokazal, kolika krivica se godi železnici, če jo dolže pomožitve nesreč ob potovanju. Za časa starih poštinih mučilnic je bil na Francoskem od vsacih 300 000 potnikov jeden usmrten, od vsacih 30 000 jeden ranjen. V prvih dveh desetletjih železničnega prometa, t. j. od 1835. do 1855. leta, je bil od 2 milijonov potnikov jeden usmrten, in od 500.000 jeden ranjen; v drugej dobi, od 1855. do 1875. leta, se je to razmerje zopet dokaj zboljšalo, ker je bil stoprav od 6 milijonov potnikov jeden usmrten, in od 600 000 jeden ranjen. Dandenes pa se v obče računa, da jedva mej 45 milijoni potnikov jeden smrt najde, in mej 1 milijonom jeden telesno se poškoduje. Ta račun pač ne jemlje v poštivistih nesreč, katerih je kriva potnikov neprevidnost in lehkomiselnost sama. Iz vsega pa zamoreš posneti, da glede varnostnega obzira v „parnih“ naših časih prav „lehkim“ srcem potovati smeš, če je le — možnjica „teška“.

* (Nevaren padec.) 13. t. m. je padel nek konduktar, ko je ravne pregledovanje voznih kart dokončal, z vagona tržaško dunajskega brzovlaka. A z redko zavednostjo se je oklenil z rokama hodne deske pri vagonu, in s tem rešil, da nij prišel pod kolesa. V takem položaji ga je tiral vlak skozi ves lejtberski tunel; ko je prišel zopet na svitlo, jele so konduktarju moči ponehavati in da ne bi pod vozove padel, pahne se od vlaka, mejtem ko je vlak dalje hitel. Konduktarja so peljali potem v Maribor; razven da se mu je koža odrgnila, nij se nikjer nič ranil in s prvimi vlakom se je odpeljal k svojej družini.

* (Iz razbojniških rok rešen.) V hrvatskih listih beremo: Sina Buzetarskega kmeta Samardžije ujeli so roparji, ter ga nijso hoteli drugače izpustiti, nego po odkupljenji 600 gld. Iz Gline se zdaj v Zagreb poroča, da je mati ujetega dečka z velikim trudom 60 gld. nabrala, ter je te nesla v protomski gozd, kjer so bili razbojniki. Našla je lopove in le njenim silnim prošnjam posrečilo se je 13letnega sina Janka oprostiti. Deček je potem pripovedoval, da so ga roparji hoteli uže umoriti, a le jeden izmej njih nij tega pustil, ter jih je tolažil, da bodo odkupnino dobili. Mati in sin sta vse, kar sta doživela pri roparjih v gozdu sodnji naznanila.

* (Pijančevo delo.) Iz Zabrega na Moravskem se poroča: Josip Drozda, sin tukajšnjega župana, se je oženil pred kratkim z 18letno kmetsko hčerjo iz Kosov. Zakon je postajal od dne do dne nesrečnejši, ker se je Drozda pijančevanju udal in cele dni se po krčmah klatil. Minoli teden, ko se je zopet osem dnij po raznih krčmah vlačil, prišel je pozno v noči domov, in ker ga je žena prosila, naj se poboljša, ujezilo ga je to tako, da zgrabi sekuro, ter svojej ženi glavo prekolje. Potem sname puško s se stene, gre v gozd, ter še samega sebe ustrelil.

* (Požarov) je bilo lansko leto na Ruskem 25.724. Škoda po njih prouzročena znaša nad 50 milijonov rubljev. V zedinjenih državah severo-amerikanskih so požari za prvih 9

mesecev lanskega leta 52, v Kanadi 27 milijonov dolarjev škode napravili.

Malo boleznij je, katere bi bile toliko zdravil vzdržavale, kakor astma, in se je največ teh bolj ali manj vrednih medikamentov uže pahnilo pozabljivosti v naročaj, kar so tudi popolnem zaslužili. Vrlo dobrodelni učinek pa, katerega ima tēr pri vseh afekcijah dihalnih organov, prouzočil je mnogotere poskušaje, kateri so pokazali, da je mej najboljša zdravila proti astmi prištevati treba Guyotove tērne kapsule. Največkrat uže 2 ali 3 pri vsakem obedu použite tērne kapsule skoraj na trenotek odpode vso bol, pri čemer je se ve da razumeti, da treba, ako je bolezen zastarana, použivanje zdravil nekoliko časa nadaljevati. Ker pak v obče uže izza prve uporabe Guyotovih tērni kapsul bolniku bitstveno odleže mučno njega stanje, rabil bode gotovo sam in svojevolično to sredstvo, dokler se ne čuti za cela zdravega. Poleg tega stoji vse zdravljenje samo gotovo prav skromno ceno 10—20 kr.

Da dobodeš prave Guyotove tērne kapsule, glej na to, da ima vsaka sklenica podpis gospoda Guyota v trobarvenem tisku. (86—2)
Zaloga v Ljubljani: G. Piccoli, lekarničar.

S e. kr. av.
privilegijem in kr.
pruskim minister-
skim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo
(žajfa) z zelišč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakega nesnaga na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ovo dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepeča in budi živeli; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Linde-va rastlinska pomada v štanjšah, poviša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljevaloj in ohranjujoči moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljiščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljišnih korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanji nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri Franc Terčeku in lekarju Biršću in bratih Krišper; v Zagrebu pri lekarjih: J. J. Čejbek in Žg. Mittlbach in Flor. Kilarovicu; v Celji pri Kr. Krišperju; v Reki pri drogljeru Nikolu Pavačiču; v Gorici pri lekarju A. Franzoniju; v Celovcu pri lekarjih: Ant. Beinitzu, Krainerju in Kellerju; v Kranju pri Rajmund Krišperju; v Trstu pri lekarjih: J. Seravallu, K. Zanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovattu; v Beljaku pri Matevžu Fürstu; v Varaždinu pri lekarjih: A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfum. N. Androvicu.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanji, osobito pred dr. Suina de Boutemardovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardtovim aromatičnim zeliščnim milom z imenom dr. Borchardta „sin“.

Mnoge ponarejalce in prodajalce je sodnja uže obsodila, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij
v Berlinu. (118—3)

Tržne cene

v Ljubljani 18. maja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 10 kr.; — rež 5 gld. 85 kr.; — ječmen 5 gld. 53 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gld. 85 kr.; — prosó 6 gld. 01 kr. — koruza 6 gold. 20 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 69 kr.; — fižol hektoliter 10 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gl. 70 kr.; — špeh povejen — gl. 75 kr. — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 68 kr.; — svinja 100 kilogramov 1 gld. 78 kr. — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. — kr.; — mehka 4 gld. — kr.

Dunajska borza 18. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	62 gld. 25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	10
Zlata renta	72	—
1860 drž. posojilo	113	75
Akcije narodne banke	800	—
Kreditne akcije	216	80
London	121	35
Napol.	9	70
C. kr. cekini	5	72
Srebro	105	30
Državne marke	59	80

Pivo iz Mengša!

Kdor hoče zdravo in okusno pivo piti, naj pije res izvrstno pivo iz Mengša, katero se toči v mnogih gostilnicah v Ljubljani. (1. 9)

Eden, kateri se je preprical.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštin za merjeve (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—2)

Dober narurni brinjevec

na debelo in drobno, se prodaja pri podpisnem bokal ali ³/₄ litra po 1 gld. 70 kr. z embalažo. Brinjevec je kuhan iz istrijskega brinja, in se pošilja tudi na poskus.

Poštnino plača naročnik.

Jože Ručigaj,
v Kranji.

(144—3)

Umeteljne zobe in zobovja

vpostavljam po najnovejši metodi brez odstranitve starih korenin in brez vseh muk.

Popolnem nemučne zobovne operacije izvršujem uporabljajoč prav prijetno delujoči

razveselilni gaz

(dušikov oksidacij).

A. Paichel,

(102—8)

zobovni zdravnik,
stanuje ob Hradskega mostu 1. nadstropje.

Elegantna spomladanska obleka 18 gold.

Praktična spomladanska zgornja suknja 12 gold.

Trdne spomladanske hlače 5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za gospode in dečke; po najnižji ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje za gospode in gospe priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,

v Ljubljani, slonove ulice šte. 11, v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame. (111—13)

Dobra hrvatska vina,

nekoliko sto veder, prodajo se radi razpusta kupčije ceno, od 5 gl. 50 kr. naprej, vina od leta 1875 à 10 gl. pri

Leopoldu Baumgärtner-ji,
(142—3) Zagreb, na Jelačićevem trgu.

Pekarija.

V Šmarji tik dolenske ceste in farne cerkve se daje pekarija v najem, taista se tudi lahko za štacuno porabi. Opomni se, da od Ljubljane do Št. Vida nobene pekarije ni. Več o tem se izve v Šmarji št. 21. (153—2)

Oznaniilo.

Karel Wannischa zaloga blaga se od 13. t. m. naprej po zelo znižani ceni razprodaja. V Ljubljani, 12. maja 1878.

(161—1)

Opravišstvo konkurzne mase.

Važno naznanilo!

Ravnateljstvo mejnarodne izložbe blaga na Dunaji prodaje vsled likvidacije te-le predmete po čudesno nizki ceni, 5 gld. 75 kr.,

za katere se dobode naslednjih 64 stvari, in sicer:

- 1 izvrstna in točna ura s pozlačeno verižico. Da ura dobro gre, garantujemo.
- 2 pravi japonski svetilni vazi z najfinejšo slikarjo, kras vsakemu salonu.
- 1 izvrstna prav praktična sahar-nica od črne, z zlatom emajlirane kovi.
- 1 praktične klešče za sahar od vedno bele kovi.
- 1 mičen franc. Cebra - namiz-njak, ki krasi vsako salonsko mizo.
- 1 slavnoznani obdarjeni tele-phon, s katerim se moreš z vsakim še bolj oddaljenim človekom izvrstno zabavati.

- 1 velekrasen album za fotografije, bogato z zlatom ozaljšan.
- 18 finih parrancé-slik, 23 cm. vis., 28 cm. šir., najdivnejši kras za 3 sobe.
- 12 izvrstnih c. kr. patentiranih žlic za jedi,
- 12 izvrstnih c. kr. patentiranih žlic za kavo,
- 6 podčasnice, katerih pri nobednej hiši pogrešati ne smejo,
- 6 kosov francoskega parfuma, kateri kožo napravljajo fino, mehko in belo.
- 2 saljiva predmeta, najnovejša in največji smeh probujajoča, za gospode in gospe.

Ako vpošlje malo vsoto 5 gld. 75 kr., ali ako jih naroči s poštnim povzetjem, dobi vsakdo vseh tu navedenih 64 stvari tako v ceno, da je komaj delo plačano.

Naroča se za vso c. kr. avstro-ogersko monarhijo jedino pod naslovom:

Direction der internationalen Waaren-Ausstellung
Wien, Burggring Nr. 3.

JOŽE STADLER,

klepar.

Ljubljana, čevljarska ulica, št. 4.

(med Turjaškim in med Prešernovim trgom.)

Mašine:

- za kuhanje kave, za potovanje, beloperstene brez primere za pohištva;
- za kuhanje čaja,
- za kuhanje jaje v soparu,
- za pečenje in praženje mesa in krompirja na spiritu in na ognjušči;
- za tolčenje snega, i. t. d.

Vljudno priporočam častitemu občinstvu svojo

bogato zalogo

raznovrstnih, za pohištva potrebnih, v najokusnejši obliki in na najtrdnješe izdelanih

Kuhinjske posode: modle za pečenje kolačev,

škaf, vrče in lavore iz pleha in cinka,

Posode za hlajenje šampanjskih steklenic, bakrene kotle za železna ognjišča, bane za kopanje, i. t. d.

bakrenih in mednih posod in orodji.

Tudi se priporočam p. n. podvzetjam stavb, čast župnikom in občinskim starešinam za izvršitev vseh v mojo stroko spadajočih naročil, kakor so: pokrivanje zvonikov in družih stavb, pobarvanje in popraviljanje oškodovanih bakrenih streh, naloženje strešnih žlebov i. t. d.; za točno izvršitev vsacega naročila garantiram. — Vrh tega še naznanjam, da sem cene za to stroko letos zelo znižal, tako da mi je mogoče vsakej poštenej konkurencij v okom priti. (126—3)

Gostilniški vrt pri „Sternwarte“.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznanjati, da sem gostilniški vrt pri

„Sternwarte“

(pri Virantu)

denes odprl; dobivala se bodo tu dobra, okusna jedila, izvrstna vizeljska in dolenska vina, uležano

mengeško marcno pivo

po nizki ceni.

Z vso udanostjo

(160—1)

Val. Gerčar.

Okusna jedila in po ceni!